

* **Vila**. Kovrita per densaj mallongaj haroj : *~a hundo* Z. ~o. Tufo da haroj ĉe supraĵo de kelkaj membranoj : *la ~oj de la stomako*.

vilao. Somerdorno, kampodomo.

* **Vilaĝo**. Malgranda aro da kampulaj domoj, neregule aranĝitaj : *atveni rekte el sia ~o* (esti krude nesperta).; *~ano* (Kp KAMPARANO).

vimeno ☞. Speco de saliketo, kies flekseblaj trunketoj servas por fari korbojn ks.

* **Vino**. Alkohola trinkaĵo, ekstraktita el fermentintaj vinberoj : *blanka, ruĝa, juna* Z *vino*; *la vino gajigas la koron de la homo* Z. Kp MOSTO. ~bero. Frukto de ~berujo, uzata por fari ~on : *li lavas en sango de ~beroj sian mantelon* Z. ~beraro. Aro da ~beroj, pendantaj de sama trunketo (Kp GRAPOLO). ~berarbo, ~berujo. Arbelo produktanta ~berojn; vito. ~bergardeno. Loko plantita per ~berujoj : *Noa plantis ~bergardenon* Z.

* **Vinagro**. Acidigita vino uzata kiel spicaĵo : *ĉesis esti vino k ~o ne fariĝis* Z; *pli allogas kultero da mielo ol da ~o bareto* Z; (f) havi ~on en la mieno Z; *~a humoro* Z, *tono* (Kp MALMILDA, MALDOLĈA, MALAFABLA, ACIDA, INCITITA).

vinĉo ☞. Horizontala bobenego sur kiu oni volvas, por mana aŭ mekanika turnado, kablono por suprenlevi aŭ tiri ion. Kp KAPSTANO.

vindaso ☞. Horizontala kapstano uzata precipe por la ankra ĉeno. Kp KAPSTANO, VINĈO.

* **Vindi** (tr). 1 Ĉirkaŭvolvi suĉinfanon per tuko. 2 Ĉirkaŭvolvi ian korpoparton per kuraĉi, senmovigi, senfunkceigi aŭ sendangerigi ĝin : *~i lu vunditan brakun*; *~i la okulojn al iu*. 3 (f) Ĉirkaŭvolvi : *kusi en ĉerku, ~ita per morta tolaĵo* Z; *sia robo ~iĝas ĉirkaŭ siaj krurvoj*. ~o. Tuko per kiu oni ~as suĉinfanojn : (f) *teni iun en ~oj* B (lasi al li nenion liberon); *li ne eltrampis ankoraŭ el la ~oj* Z (li estas sensperta). ~rubando. Rubando 2. El~igl. Liberigi el la ~aĵoj : (f) *ĝis nun ni sukcesis el~igi el ĉiuj malfacilaĵoj*. Kp BENDO.

Vinjeto. Desegnaĵeto por ornamo librojn, metita ĉu komence, ĉu fine de ĉapitro aŭ volumo.

Vinko. Violflora veg. el fam. apocinaeoj (*vinca*).

* **Vintro**. Jarsezono, kiu estas la plej malvarma en Eŭropo, inter aŭtuno k printempo (22 dec. -21 marto) : *kio taŭgas por somero, ne taŭgas por ~o* Z; *marmoto ~e dormas*. ~i Z, tra~i (ntr). Loĝi dum ~o; pasigi la ~on.

* **Violo**. Malalta veg. el fam. violaeoj, kun tre bonodoraj floretoj (*viola odorata*). ~ego. Samfamilia malalta veg. kun belaj tre diverskoloraj, kvinpetalaj, plataj floroj (*viola tricolor*). ~(kolor)a. Havanta koloron mezan inter bluo k ruĝo. Trans~a. Kvalifikas nevideblajn rapidege vibrantajn radiojn devitajn de la primo trans la ~aj. Kp TRANSRUĜA.

* **Violono**. Kvarkorda arĉa muzik-instrumento : *ne el ĉiu ligno oni faras ~on* Z; *se vi prenis la ~on, prenu ankaŭ la arĉon* Z. ~i (ntr). Ludi ~on : (f) *la aŭtuna vento ~as tra la arboj*.

* **Violonĉelo**. Granda violono malsupera je unu kvinto je la aldo.

* **Vipo**. 1 Batilo konsistanta el ŝnuro aŭ rimeno alligita al ligna tenilo : *~o estas por ĉevalo k bastono por malsagaŭto* Z; *li eĉ el sablo ~ojn tordas* Z (estas elturniĝema); *li tordas ~on kontraŭ si mem*. 2 (f) Premanta aŭ punanta superpoteneo : *ĝemi sub la ~o*. ~i (tr). 1 Frapi per ~o : *~i hundon*; (f) *homo ~ata de la sorto*. Kp SKURĜI. 2 (f) Forte batadi; kirli : *la lorenzo havis blankete grizan koloron, kiel ~ata sapa akvo* Z; *la pluvo, hajlo ~is lian vizaĝon* Z; *herbo ~ata de la ventego* B. 3 (f) Senindulge mallaŭdi, kritiki : *lia sprita moko ~as ĉion, kion li trovas kritikinda*; *~i la indiferentecon de la publiko*.

* **Vipuro**. Malgranda venena serpento (*vipera*).

* **Viro**. 1 Animalo de la sekso organizita por demeti en aliseksan animalon la semon de ido (kontraŭ kun ino) : *~besto, ~bovo, ~safo*; ~(seks)ulo. 2 ~homo (kontraste kun *UOMO*) : *Dio kreis la homon, en formo de ~o k ~ino* li kreis ilin Z; *Platono dankis la Diojn, pro ke ili faris lin homo k ne besto, ~o k ne ~ino, greko k ne barbaro*. 3 Matur-aĝa ~homo (kontraste kun *INFANO*) : *li apenaŭ eniris la ~econ*; *knabo jam*